

ระเบียบกรมปศุสัตว์

ว่าด้วยมาตรฐานการขนส่งสัตว์ปีก พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขนส่งสัตว์ปีกประเภทไก่ เป็ด และห่าน ในทางการค้า สอดคล้องตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ปีก พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อความปลอดภัย ลดการบาดเจ็บ การตาย ลดการปนเปื้อนในระหว่างการขนส่งสัตว์ปีก และควบคุมการระบาดของโรคในสัตว์ปีก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมปศุสัตว์ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยมาตรฐานการขนส่งสัตว์ปีก พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้กับการขนส่งสัตว์ปีก ประเภทไก่ เป็ด และห่าน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) การขนส่งสัตว์ปีกที่มีไซ้เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

(๒) การขนส่งสัตว์ปีกที่มีเจ้าของหรือผู้รับผิดชอบในการเดินทางส่วนตัว

(๓) การขนส่งสัตว์ปีกภายในฟาร์มเดียวกัน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“การขนส่ง” หมายถึง การเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกด้วยพาหนะขนส่ง จากสถานที่ต้นทางไปยังสถานที่ปลายทาง

“การขนย้าย” หมายถึง การเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกด้วยมือหรืออุปกรณ์ใดๆ จากสถานที่ต้นทาง ระหว่างการเดินทาง หรือสถานที่ปลายทาง

“ภาชนะบรรจุ” หมายถึง วัสดุที่ใช้บรรจุสัตว์ปีกไม่ว่าด้วยการใส่หรือขังหรือด้วยวิธีการใดๆ

“พาหนะขนส่ง” หมายถึง พาหนะที่ใช้ขนส่งสัตว์ปีก ซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น และหมายความรวมถึงส่วนพ่วงของพาหนะนั้น

“สถานที่ต้นทาง” หมายถึง สถานที่ขนย้ายสัตว์ปีกขึ้นพาหนะ

“สถานที่ปลายทาง” หมายถึง สถานที่ขนย้ายสัตว์ปีกลงจากพาหนะ

“ผู้ขนส่ง” หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งขนส่งสัตว์ปีก

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง สัตวแพทย์กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์

/"สัตว์ปีก"...

“สัตว์ปีก” หมายถึง ไก่ เป็ด และห่าน ที่มีชีวิตและมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

“อธิบดี” หมายถึง อธิบดีกรมปศุสัตว์

ข้อ ๖ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์รักษาการตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ การขนส่งสัตว์ปีก ต้องไม่ทำให้สัตว์ได้รับบาดเจ็บ ตื่นตกใจ หรือได้รับความทรมานจากการขนส่ง

ข้อ ๘ พาหนะบรรจุสัตว์ปีก ต้องมีที่ว่างอย่างเพียงพอ เพื่อให้สัตว์ปีกสามารถอยู่ในลักษณะตามธรรมชาติหรือแสดงพฤติกรรมปกติได้

ข้อ ๙ พาหนะขนส่งต้องมีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์ปีกและการใช้งาน เพื่อให้สัตว์ปีกได้รับความปลอดภัย มีการระบายอากาศและมีที่ว่างเพียงพอในระหว่างขนส่ง

ข้อ ๑๐ เมื่อมีการขนส่งสัตว์ปีกต่างชนิดกันในพาหนะขนส่งเดียวกัน ต้องมีการคัดแยกออกจากกันตามลักษณะชนิดสัตว์ และมีมาตรการที่หลีกเลี่ยงไม่ให้สัตว์ทำร้ายกันระหว่างขนส่ง

ข้อ ๑๑ ไม่ควรขนส่งสัตว์ปีกซึ่งมีสภาพไม่เหมาะสมสำหรับการเดินทาง ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สัตว์ปีกได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความทรมานและอยู่ในดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

(๒) ขนส่งสัตว์ปีกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๒ พื้นของพาหนะขนส่ง ต้องมีความแข็งแรง ไม่ลื่นและทนทานเพียงพอต่อการรับน้ำหนักของสัตว์ปีก

ข้อ ๑๓ มีเอกสารที่ระบุว่าสัตว์ปีกได้รับการอนุญาตให้ขนส่งตลอดการเดินทางและเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) แหล่งที่มา

(๒) ชื่อเจ้าของฟาร์ม ที่อยู่

(๓) สถานที่ต้นทาง และสถานที่ปลายทาง

(๔) วันและเวลาที่ขนส่งจากสถานที่ต้นทาง

(๕) จำนวนสัตว์ปีกที่ขนส่ง

(๖) ชื่อผู้ขนส่งและหมายเลขทะเบียนพาหนะขนส่ง

ข้อ ๑๔ ผู้ขนส่ง ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่ได้ลงทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ว่าเป็นผู้ขนส่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว เมื่อปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับระเบียบนี้

(๒) ได้รับการฝึกอบรมจากผู้ที่ได้ผ่านการอบรมจากกรมปศุสัตว์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับการขนส่งสัตว์ปีก

ข้อ ๑๕ ให้ผู้ขนส่งปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ขนส่งสัตว์ปีกให้สอดคล้องกับระเบียบนี้

(๒) ขนส่งสัตว์ปีกโดยมีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และแบบ สพส. ๐๐๑ (LSC. 001) รายงานการตรวจไก่/เป็ดที่ฟาร์ม (Poultry Inspection Report at Farm)

(๓) ขนส่งสัตว์ปีกโดยไม่ล่าช้าเพื่อไปยังสถานที่ปลายทาง

(๔) ดูแลสวัสดิภาพสัตว์ปีกระหว่างการขนส่ง ให้เหมาะสมกับเส้นทางและสภาพภูมิอากาศตลอดระยะเวลาเดินทาง

ข้อ ๑๖ ในระหว่างการขนส่งสัตว์ปีก หากมีเหตุสุดวิสัยทำให้การขนส่งไม่เป็นไปตามปกติ ต้องมีการเตรียมการดูแลที่เหมาะสม โดยเป็นไปตามหลักการสวัสดิภาพสัตว์ปีก

ข้อ ๑๗ กรณีที่การขนส่งเกิดมีอุปสรรคหรือสัตว์ปีกต้องมีการหยุดพัก ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสวัสดิภาพสัตว์ปีก ให้ผู้ขนส่งแจ้งเจ้าหน้าที่ และต้องมีบันทึกหรือหลักฐานที่แสดงว่ามีการดูแลสวัสดิภาพสัตว์ปีก

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนเส้นทาง ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นนั้นและต้องมีบันทึกหรือหลักฐานที่แสดงว่ามีการเปลี่ยนเส้นทาง

ข้อ ๑๙ ให้เจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ต้นทาง ระหว่างเดินทาง และสถานที่ปลายทางตรวจสอบ ดังนี้

(๑) ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และแบบ สพส. ๐๐๑ (LSC. 001) รายงานการตรวจไก่/เป็ดที่ฟาร์ม (Poultry Inspection Report at Farm)

(๒) วิธีการขนส่งบรรทุกสัตว์ปีกจากสถานที่ต้นทาง ระหว่างเดินทาง และสถานที่ปลายทาง

หมวดที่ ๒

มาตรฐานภาชนะบรรจุสัตว์ปีก

ข้อ ๒๐ ภาชนะบรรจุต้องแข็งแรงทนทานต่อการขนย้ายและการขนส่ง ทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีสภาพดีไม่แตกหักหรือชำรุด อันจะทำให้เกิดอันตรายแก่สัตว์ปีกมีชีวิต

ข้อ ๒๑ พื้นภาชนะบรรจุต้องมีความแข็งแรงมากพอที่สามารถรองรับน้ำหนักสัตว์ปีก กรณีพื้นภาชนะบรรจุมีรูหรือช่องระบายอากาศ ต้องไม่ทำให้สัตว์ได้รับบาดเจ็บ หรือทรมาน

ข้อ ๒๒ ภาชนะบรรจุต้องมีโครงสร้างเพื่อป้องกันสัตว์ปีกหลบหนีและเพื่อความปลอดภัยของสัตว์ระหว่างการขนส่ง

ข้อ ๒๓ ภาชนะบรรจุต้องมีลักษณะที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่สิ้น ทนต่อการกัดกร่อนของน้ำยาฆ่าเชื้อ และไม่หมักหมมสิ่งสกปรกหรือสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๒๔ ภาชนะบรรจุสามารถระบายอากาศตามธรรมชาติได้อย่างเพียงพอ

ข้อ ๒๕ พื้นที่ภาชนะบรรจุสัตว์ปีก มีดังนี้

ชนิดสัตว์ปีก	พื้นที่อย่างน้อย
- ลูกสัตว์ปีก	๒๑-๒๕ ตารางเซนติเมตร / ตัว
- สัตว์ปีก น้ำหนักน้อยกว่า ๑.๖ กก./ตัว	๑๘๐-๒๐๐ ตารางเซนติเมตร / กก.
- สัตว์ปีก น้ำหนักมากกว่าหรือเท่ากับ ๑.๖ กก. แต่ไม่น้อยกว่า ๓ กก./ตัว	๑๖๐ ตารางเซนติเมตร / กก.
- สัตว์ปีก น้ำหนักมากกว่าหรือเท่ากับ ๓ กก. แต่ไม่น้อยกว่า ๕ กก./ตัว	๑๑๕ ตารางเซนติเมตร / กก.
- สัตว์ปีก น้ำหนักมากกว่าหรือเท่ากับ ๕ กก./ตัว	๑๐๕ ตารางเซนติเมตร / กก.

หมายเหตุ พื้นที่บรรจุในการขนส่งสัตว์ปีกนี้อาจปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพและระยะเวลาในการเดินทาง

หมวดที่ ๓

มาตรฐานพาหนะขนส่งสัตว์ปีก

ข้อ ๒๖ พาหนะขนส่งต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรงมากพอที่จะรับน้ำหนักการบรรทุกสัตว์ปีก

ข้อ ๒๗ พาหนะขนส่งจะต้องมีโครงสร้างเพื่อป้องกันสัตว์ปีกหลบหนีและเพื่อความปลอดภัยของสัตว์ปีกระหว่างการขนส่ง

ข้อ ๒๘ โครงสร้างและพื้นพาหนะขนส่งต้องมีลักษณะที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่สิ้น ทนต่อการกัดกร่อนของน้ำยาฆ่าเชื้อ และไม่หมักหมมสิ่งสกปรก หรือสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๒๙ พาหนะขนส่งต้องมีระบบควบคุมสิ่งปฏิกูลตกลงสู่บนพื้นผิวถนน

ข้อ ๓๐ พาหนะขนส่งต้องมีระบบการระบายอากาศตามธรรมชาติได้อย่างเพียงพอ

หมวดที่ ๔ การจับและการขนย้ายสัตว์ปีก

ข้อ ๓๑ พนักงานจับสัตว์ปีกต้องได้รับการฝึกอบรมจากผู้ที่ได้ผ่านการอบรมจากกรมปศุสัตว์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีเกี่ยวกับหลักสวัสดิภาพสัตว์ปีก

ข้อ ๓๒ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำให้สัตว์ปีกตื่นตกใจ พนักงานจับสัตว์ปีกควรเข้าไปในโรงเรือน โดยไม่ให้เกิดเสียงดังรบกวน

ข้อ ๓๓ พนักงานจับสัตว์ปีกต้องระมัดระวังและมีวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการขนย้ายสัตว์ปีก ตั้งแต่การจับสัตว์ปีกใส่ภาชนะบรรจุและการนำสัตว์ขึ้นพาหนะขนส่ง เพื่อให้เป็นไปตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ปีก

ข้อ ๓๔ การนำสัตว์ปีกลงในภาชนะบรรจุต้องไม่ให้มีพื้นที่แน่นเกินไป

ข้อ ๓๕ ต้องจัดหาอาหารสัตว์ปีกมีชีวิตไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง ก่อนถึงเวลาฆ่า แต่ต้องจัดให้มีน้ำ กินอย่างเพียงพอจนถึงเวลาขนย้าย

ข้อ ๓๖ พาหนะขนส่งสัตว์ปีกที่เข้าจอดในพื้นที่พักสัตว์ต้องไม่มีส่วนใดยื่นออกไปกระทบลูก แสงแดดหรือฝน

ข้อ ๓๗ ต้องมีวิธีการขนย้ายสัตว์ปีกขึ้นและลงจากพาหนะขนส่ง ตลอดจนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับการขนย้ายที่เหมาะสมตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ปีก

ข้อ ๓๘ ระหว่างการขนส่ง พาหนะขนส่งและภาชนะบรรจุต้องไม่กระทบกระเทือนอย่างรุนแรง และต้องเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุด้วยความนุ่มนวล ห้ามโยน

ข้อ ๓๙ ต้องมีการเตรียมพาหนะขนส่งและภาชนะบรรจุอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันสัตว์ปีก หลบหนีและเพื่อความปลอดภัยของสัตว์ระหว่างการขนส่ง

หมวดที่ ๕ การขนส่งสัตว์ปีก

ข้อ ๔๐ การขนส่งสัตว์ปีกต้องไม่ทำให้สัตว์ปีกเกิดอาการตื่นตกใจ บาดเจ็บหรือทรมาน

ข้อ ๔๑ การขนส่งสัตว์ปีกต้องไม่บรรทุกสัตว์ปีกที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

ข้อ ๔๒ การขนส่งสัตว์ปีกต้องมีการป้องกันไม่ให้สัตว์หลบหนี หรือตกหล่นขณะขนส่ง

ข้อ ๔๓ สัตว์ปีกที่ได้รับบาดเจ็บจากอุปสรรคระหว่างการเดินทาง หากพบว่าทรมานให้ทำให้อายอย่างมีมนุษยธรรมโดยเร็ว

ข้อ ๔๔ ต้องมีการวางแผนและการจัดการขนส่งสัตว์ปีกที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดกับสัตว์ในขณะที่ทำการขนย้ายและขนส่ง

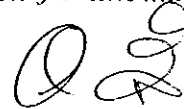
ข้อ ๔๕ ต้องมีการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบในการจับและขนส่งสัตว์ปีก ณ สถานที่ต้นทางและสถานที่ปลายทาง เพื่อให้สัตว์ต้องไม่พักรอนานเกินไป

ข้อ ๔๖ กรณีที่มีอัตราการตายสูงผิดปกติมากกว่าร้อยละ ๕ ของสัตว์ปีกที่ขนส่ง ให้ผู้ขนส่งตรวจสอบหาสาเหตุและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นและแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบซ้ำ

ข้อ ๔๗ ระยะเวลาการขนส่งสัตว์ปีกต้องไม่เกิน ๘ ชั่วโมงจากสถานที่ต้นทางถึงสถานที่ปลายทาง

ข้อ ๔๘ ต้องมีเอกสารกำกับมากับพาหนะขนส่งที่แสดงว่าสัตว์ปีกเป็นกลุ่มเดียวกับสัตว์ที่มาจากสถานที่ต้นทางจนถึงสถานที่ปลายทาง และเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่กำกับมาและสถานที่ต้นทางของสัตว์ปีก จำนวนสัตว์ วันและเวลาที่ออกเดินทางได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายชยุต ลิ้มแหลมทอง)
อธิบดีกรมปศุสัตว์